

Onderwerp Reactie Tweede nota van wijziging Wet zeggenschap
lichaamsmateriaal

Geachte heer/mevrouw,

Op 10 juni 2024 is de consultatie van start gegaan voor het Wetsvoorstel zeggenschap lichaamsmateriaal (hierna: het wetsvoorstel). Middels deze reactie geeft TNO graag de volgende twee aandachtspunten mee.

1. Intrekken van toestemming

Graag ziet TNO een verduidelijking van de verhouding tussen artikel 6, zesde lid en artikel 14, derde lid van het wetsvoorstel.

Zo staat in artikel 6, zesde lid dat een onsterfelijke cellijn niet hoeft te worden vernietigd na het intrekken van eerder verleende toestemming. Artikel 14, derde lid stelt echter dat een eenmaal verleende toestemming te allen tijde kan worden ingetrokken, alleen deze stelt geen gevolgen m.b.t. eventuele vernietiging. Uit de Memorie van Toelichting (hierna: MvT) blijkt vervolgens onvoldoende wat de verhouding is tussen de twee artikelen. Dat heeft ten gevolg dat het onduidelijk is hoe men in de praktijk (bij onderzoek met sensitieve toepassingen) zal moeten omgaan met eerder verkregen materiaal als de toestemming wordt ingetrokken.

2. Definitiebepalingen

Hoewel TNO ziet dat er in de MvT oog lijkt te zijn voor de praktische haalbaarheid van de wettelijke bepalingen, willen wij wel graag aandacht vragen voor de aansluiting van de wet bij de toepassing in de praktijk. Dat kan specifiek door in de toelichting van definitiebepalingen uit artikel 1 duidelijker toe te lichten welke praktische handelingen onder de definities vallen. Een voorbeeld daarvan is te vinden in de definitie van 'bewerkt levend celmateriaal', waarbij er onduidelijkheid bestaat over het zinsdeel "waardoor het functioneren van de cellen wordt aangepast". Graag ziet TNO meer oog voor de betekenis in de praktijk, waarbij er een balans dient te worden gezocht tussen enerzijds voldoende duidelijkheid voor onderzoekers in de praktijk en anderzijds ruimte voor innovatie in de definitiebepalingen, zodat deze niet bij innovaties hoeven te worden herzien.

Met vriendelijke groet,